

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת עקב ♦ כג' אב תשע"ה

עלון 160 – שנת שמיטה

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

כוחי ועוצם ידי

"כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" (דברים ח, יז)

המחסור הוא ניסיון לאדם, והשפע הוא ניסיון לאדם. השאלה היא מי מהם גדול? בעניין זה אמר ר' משה לייב מסאסוב: כמה קל לאיש עני לבטוח בה', כי במי חוץ מהקב"ה יכול הוא לבטוח? וכמה קשה לאיש עשיר לבטוח בה', שהרי כל נכסיו קוראים אליו: בטח בנו! כלומר תבטח בעושר הכלכלי, שהגעת אליו.

עד כניסתם לארץ ישראל לא היו ישראל ברשות עצמם. בגלות מצרים הם היו משועבדים לפרעה והיו נתונים לחסדיו. יציאת מצרים הפכה את ישראל מעם של עבדים לעם בן-חורין, אבל עדיין לא עמדו ישראל ברשות עצמם. מגבלות המדבר וקשייו הביאום להיות סמוכים על הנהגה ניסית. הם היו תלויים לגמרי בחסדיו של הקב"ה, אשר השקה אותם, האכילם מן, והביא להם את שבעת ענני הכבוד, אשר שמרו עליהם מכל הצדדים מפני נחשים ואבנים.

את כל צרכיהם הם קיבלו מלמעלה. במצב כזה של תלות מוחלטת לא היה חשש לגאוות הלב ולהתכחשות האדם לחסדי הבורא. אך כאשר בני ישראל נכנסו לארץ, כשעברו מהנהגה ניסית להנהגה טבעית, בה צריך האדם לעמול לפרנסתו וההשגחה העליונה היא נסתרת, כאן קיימת סכנה שאדם יתלה את כל הצלחותיו בעצמו ויתכחש לחסדי הבורא. לכן מזהירה התורה את האדם "פן תשכח... ואמרת בלבבך כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

לאחר אלפיים שנות גלות חזרנו לארצנו וב"ה הצלחנו לבנות מדינה משגשגת עם צבא חזק. אל לנו לתלות הצלחה זו בנו, אלא בעזרת ה' וחסדיו. גם בהצלחות אישיות אדם צריך לדעת שהוא לא הגורם היחיד להצלחה, ועליו להבין, שבעזרת טובו וחסדיו של הקב"ה הוא הגיע לאותה הצלחה.

"..אינו לוקה (= נענש בעונש החמור, "מלקות") מן התורה אלא על הזריעה או על הזמירה ועל

הקצירה או על הבצירה..."

(רמב"ם, "הלכות שמיטה ויובל" א'. ב')

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

שאריות אוכל, קליפות וגרעינים:

פח שמיטה

- א. שאריות אוכל הראויות למאכל אדם - אין להשליכן בפח האשפה הרגיל, אלא יניחן בפח מיוחד עד שיתעפשו או יתקלקלו, ולאחר מכן ניתן להשליכן לאשפה.
- ב. אין לערב בשקית אחת שיירי מאכל טריים עם שיירי מאכל שהתחילו להירקב, משום שעל ידי כך ממהר את קלקול השאריות הטרויות. ולכן, נוהגים להכניס את שיירי המאכל בכל פעם בשקית נפרדת.
- ג. מותר לשטוף כלים, אף שדבוקות עליהם שאריות מועטות, כאשר הדרך לעשות כן בשאר השנים.
- ד. קליפות או גרעיני פירות הראויים למאכל אדם ונוהגים לאכלם, או שיש בהם מבשר הפרי, יש בהם קדושת שביעית ודינם כשאריות אוכל שצריך להניחם בפח השמיטה.
- ה. קליפות תפוזים - לכתחילה ראוי לנהוג בהן קדושת שביעית (מפני שהן ראויות למאכל בהמה).

שו"ת דבר השמיטה

שאלה:

שמעתי שישנן דעות לא מעטות הסוברות כי לאילת אין דין א"י ויש אף המחמירים לשמור שם יר"ט שני. האם לא היה כדאי להקים מיזם שיפתח את החקלאות באילת (ובעיקר של ירקות בהם יש את הבעיה הגדולה של ספיחים) ובכך יוצר פתרון שיעקוף את המחלוקות בין הצבור החרדי לדתי לאומי, והם יוכלו לסעוד איש על שולחנו של זה ללא חשש? גילוי נאות, ראיתי בספר קטיף שביעית כי הרב טיקוצ'ינסקי זצ"ל ולהבדיל בין חיים לחיים הרב מרדכי אליהו שליט"א, סוברים כי על אילת חל דין קדושת עולי מצרים. אולם פוסקים אחרים המזכירים שם נוטים להקל.

תשובה:

הרוב סוברים שאין לה דין א"י ובאמת יש יבולים בערבה הדרומית שמשתמשים בהם השנה, רק יש שם בעיה גדולה של חוסר מים.

הרה"ג דב ליאור

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד